

DIRVA

Nr. 51

Gegužė-May 2, 1962

Cleveland, Ohio

PLANAS ATSIKRATYTI BERLYNU

Kennedy ir Macmillano pasimatymas turėjo patarnauti tik britų premjero prestižo pakėlimui. - Washingtonė planuoja atsakomybę už Berlyną perduoti kokiai tarptautinei institucijai. - Atrodo, kad deGaulle nepasitikišimas Washingtonu turi pagrindo.

Prieš susitikimą su Kennedy buvo pasklydę gandai, kad Macmillanas po pasimatymo su Kennedy vyks dar į Maskvą, tačiau tokiam sumanymui, jei jis iš tikro buvo, įgyvendinimui pakenkė pats Chruščiovas savo

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

pasikalbėjime su Look žurnalo redaktorium Gardner Cowles. Tame pasikalbėjime Chruščiovas sutiko, kad viršūnių konferencijai reikalinga gero pasiruošimo. Atseit, Chruščiovo nuomonė šiuo reikalu suartėjo su anksčiau pareikšta amerikiečių pažiūra. Dėl to oficialiam komunikate apie Kennedy-Macmillano susitikime buvo tik pareikšta, kad jiedu "pakartotinai patvirtino savo pasiryžimą apsvarstyti vyriausybų konferencijos sušaukimą, jei būtų pagrindo manyti, kad toks susitikimas galėtų patarnauti taikos ir susipratimo interesams. Šiuo atžvilgiu jie priima dėmesin neseniai išreikšta pirmmininko Chruščiovo pažiūrą. Čia ir turėta galvoje Chruščiovo interviu su Look.

Didesnis galvosūkis negu viršūnių konferencija, Macmillanui yra D. Britanijos įsijungimas į Europos "bendąją rinką." Mat, apie 1966 metus, jei viskas vyks pagal planą, atskiros mityų sienos tarp V. Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Belgijos, Olandijos ir Luxemburgo turėtų būti panaikintos ir tos šalys atsivertų bendra mityų užtvara nuo likusio pasaulio. Tų šalių ūkinis galtingumas jau šiandien yra tokio laipsnio, kad ne tik mažesni Europos kraštai, bet ir D. Britanija nenorėtų atsidurti už tos užtvaros. Už tat D. Britanija, ilgą laiką priešinusi bendrąją rinką, dabar nori į ją įstoti. Tačiau bendroji rinka nėra vien tik ūkinė sąjunga, bet ir politinio susijungimo pradžia.

Tokiu būdu Macmillano laukia labai sunkus sprendimas. Jei jis nusistatys įeiti į bendrą rinką, jis turės atsakyti nuo glaudesnių ūkinių ryšių su kitomis palaidos britų imperijos dalimis ir D. Britanija palaipsniui iš imperijos viršūnės virstų tik eilinė Europos valstybė. Toks žygis

ūkiškai išeitų britams į naudą, tačiau antra vertus, daugeliui britų rinkikų jis gali būti nepriimtinas. Dėl viso to, Macmillanas prašė amerikiečių pagalbos ir spaudimo, kad Europos ūkinis susivienijimas, kurį paksės ir politinis susijungimas, būtų galimai daugiau suderintas su komplikuotais britų politiškais ir ūkiniais interesais.

Aišku, visos tos problemos nėra naujos ir dėl jų Washingtono bei Londono vyriausybės gali būti glaudžiam ryšy ir be tiesioginio prezidento - premjero pasimatymo. Pagaliau jie visados gali tiesiogiai susisiekti telefonu. Tai kalba už tai, kad tas susitikimas buvo reikalingas Macmillano prestižui D. Britanijoje pakėlimui negu kuriems kitiems reikalams.

Už tai kalba ir faktas, kad tuo pačiu metu, kai Macmillanas viešėjo Washingtonė, valstybės sekretorius Dean Rusk nerado reikalo būti čia, o išvyko į Londoną, kur su britų užsienio reikalų ministru lordu Home tarėsi dėl trečiądienį Graikijoje Atėnuose prasidesiančios NATO konferencijos sklandesnio pravedimo ir NATO suderinimo su CENTO (Central Treaty Organization). Toji turi keturis oficialius narius (Britanija, Turkija, Iranas ir Pakistanas) ir penktą — Jungtines Amerikos Valstybes — neoficialiu. Prieš kiek laiko tai organizacijai priklausė ir Irakas, tada ji vadinosi Bagdado pakto organizacija, tačiau Irakui po perversmo atsisukus į neutralistų, jei nesakytų — sovietų pusę, organizacijos vardas buvo pakeistas į CENTO.

Paaiškėjus naujo amerikiečių Berlyno plano metmenims, Chicago American pareiškė viltį, kad sovietai tą planą atmes: "we can only hope that the Russians will Refuse it." Deja, atrodo, kad tas pageidavimas neišsipildys. Gromyko, kalbėdamas sovietų Aukščiausios Tarybos posėdyje (Nukelta 1 2 psl.)

Šį šeštadienį gegužės 5 d. Chicago Savings and Loan Association meno galerijoje, 6245 S. Western Avenue, Chicagoje, atidaroma dailininko Vytauto Igno darbų paroda kuri tęsis iki gegužės 20 d. Joje bus išstatyti 23 tapybos ir 12 grafikos darbai.

Vytautas Ignas, gimęs Lietuvoje, meną studijuoti pradėjo 1941 m. Vilniaus Dailės Akademijoje ir baigė Vokietijoje. Atvykęs į JAV dirbo vitražų dirbtuvėse Chicagoje, Clevelande ir dabar persikėlė į New Yorką, kur dirbs prof. V. Jonyno vitražų studijoje. V. Igno kūrinių turi įsigiję daug kolekcionierių Amerikoje, Kanadoje ir Vokietijoje. Plačiau apie Vytautą Igną ir jo kūrybą rašo dail. Vytautas Raulinaitis šiame Dirvos numeryje. Nuotraukoje dail. Vytautas Ignas prie savo paveikslų "Ankstvas pavasaris".

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

LIETUVIAMS IGNAS TURĖTŲ BŪTI LABAI BRANGINTINU DAILININKU

VYT. RAULINAITIS

Susipažinau su Ignu pirmąją jo dieną Meno Akademijoje Vilniuje. Stebėjau, kaip iš liekno jaunikaičio išaugo tvirtas vyras. Kaip iš žaismingo jaunuolio išsivystė rimtas mastytojas, turintis savitą vidinį pasaulį. Stebėjau, kai jis, nupurtęs miesto dulkes, vėl grįžė prie gilaus ūkininko mastyto.

Netekimas tėvynės, karcmeto išgyvenimas fronte ir belaisvių stovyklose praturtino jo vaizduotę ir gyvenimo pažinimą. Patekęs vakarų pasaulin, lankydamas parodas išlavino skonį ir įgijo techniškų žinių.

Ignas yra dviejų pasaulių žmogus: kasdieniniame gyvenime linksmas, pilnas humoro ir energijos, kūryboje — liūdnas, santurus ir mistikas.

tikas.

Nuostabu, kaip žmogus sugeba gyventi du skirtingus gyvenimus.

Meno kritikas Alexis Rannit, Freiburgo Meno Mokyklos baigimo proga taip (Nukelta 1 5 psl.)

MIRĖ JUOZAS GINKUS

Dirvos spausdinimo mašinoms besisukant, iš New Yorko gauta liūdna žinia: antradienį, gegužės 1 d., 4 val. po pietų mirė didelis lietuvių veikėjas ir patriojotas JUOZAS GINKUS, sulaukęs 73 metų amžiaus.

Velionis Juozas Ginkus, prieš 55 metus atvykęs į Ameriką, kaip ir daugelis anos kartos lietuvių pradėjo sunkų ateivio kelią.

Lietuvos laisvės išvakarėse 1914 m. J. Ginkų jau matome Lietuvos Gelbėjimo Fondo agitacinio komiteto nario pareigose. Atgavus nepriklausomybę, jis renka Lietuvai aukas, organizuoja mitingus. Nepamiršta ir lietuvių tautinės minties akademinio jaunimo. Sėkmingai praveda Korp! Neolithuania statomiems rūmams aukų vaju ir išrenkamas tos korporacijos mecenatu.

Jį matome aktyviai dalyvaujant Amerikos Lietuvių Susivienijime, Balfe, ALTe ir Amerikos Lietuvių Tautinėje Sąjungoje.

Antrojo pasaulinio karo metu už išplatimą lietuvių tarpe milijono dolerių paskolos lakštų, Amerikos vyriausybė jam suteikė mėlynosios brigados generolo titulą.

Velionis buvo lietuvių kovotojo pavyzdys. Lietuvos sunkūs išgyvenimai jį žadino kovon. Lenkų ultimatus, Klaipėdos netekimas Lietuvos pagrobimas, masiniai mūsų tautiečių tremimai ir gyventojų bėgimai nuo raudonojo tvano, rado atgarsį Juozo Ginkaus širdyje ir kiekvienoje kritiškoje valandoje jis skubėjo į pagalbą.

Jis buvo didelis tautinės spaudos rėmėjas. Jis buvo vienas pirmųjų, kurie su savo auka prisidėjo prie Prezidento A. Smetonos monografijos išleidimo.

Paskutiniais metais palaužtas ligos ir didelio amžiaus jau nebegalėjo aktyviai pasireikšti veikloje, bet savo pritarimu pagelbėdavo.

Velionis paliko liūdinčią žmoną Oną ir sūnų Juozą.

Laidotuvės įvyksta pirmadienį.

SIANDIEN IR RYTOJ

Dabar, kai JAV atnaujino atominius bandymus, stebėtojai įsitikinę, kad sovietai nuostos domėjėsi ginklavimosi lenktynėmis. Jie sako, kad Chruščiovas pradeda suprasti jog jis niekad nelaimės šių lenktynių.

Su kiekvienu nauju atominiu bandymu atsiranda nauja galimybė gamintis naujus ginklus ir jų brangumas astronomiškai kyla. Tuo tarpu Sovietijos ištekliai neleidžia tuo keliu sekti Amerikos.

Susidaro įspūdis, kad Chruščiovas vis labiau pradeda pastoti ginklavimosi svorį ir tą aiškiai galima buvo suprasti iš duoto Look redaktoriui Gardner Cowles pasikalbėjimo, kur Chruščiovas keletą kartų pabrėžė erdvės tyrinėjimų brangumą.

Sovietija šiuo metu pergyvena didelę žemės ūkio krizę. Turėjusi 1967 metais Maskvoje įvykti didžioji paroda, kaip tik dėl tų ekonominių sunkumų buvo anuliuota.

Nėra abejonės, kad prezidentui Kennedžiui kartais kyla noras bent keletą savačių suvaržyti spaudą, kuri būdama laisva, labai dažnai atidengia vyriausybės mintis ir verčia ją dirbti lyg neuždengtoje krautuvės vitrinoje, leisdamai priešui pamatyti visus užkulius.

Pavyzdžiui, neseniai amerikiečių spauda plačiai komentavo, kad prezidentas mažai turįs vilties jog jo pasiūlymas dėl nusiginklavimo būsiąs priimtas Ženevoje. Bet jis visvien ketino siūlyti, norėdamas neutraliuosius įtikinti savo geraiš norais ir rusams suvesti kalnę dėl jo atmetimo.

Prezidento pasiūlyme rusams buvo daromos didelės nuolaidos, tad visai suprantama, kad pasaulio akyse rusai būtų buvę kalti dėl plano atmetimo. Bet ėjimas nepasisekė, nes spauda per daug rašė apie Kennedžio norą priversti rusus nepriimti šio plano.

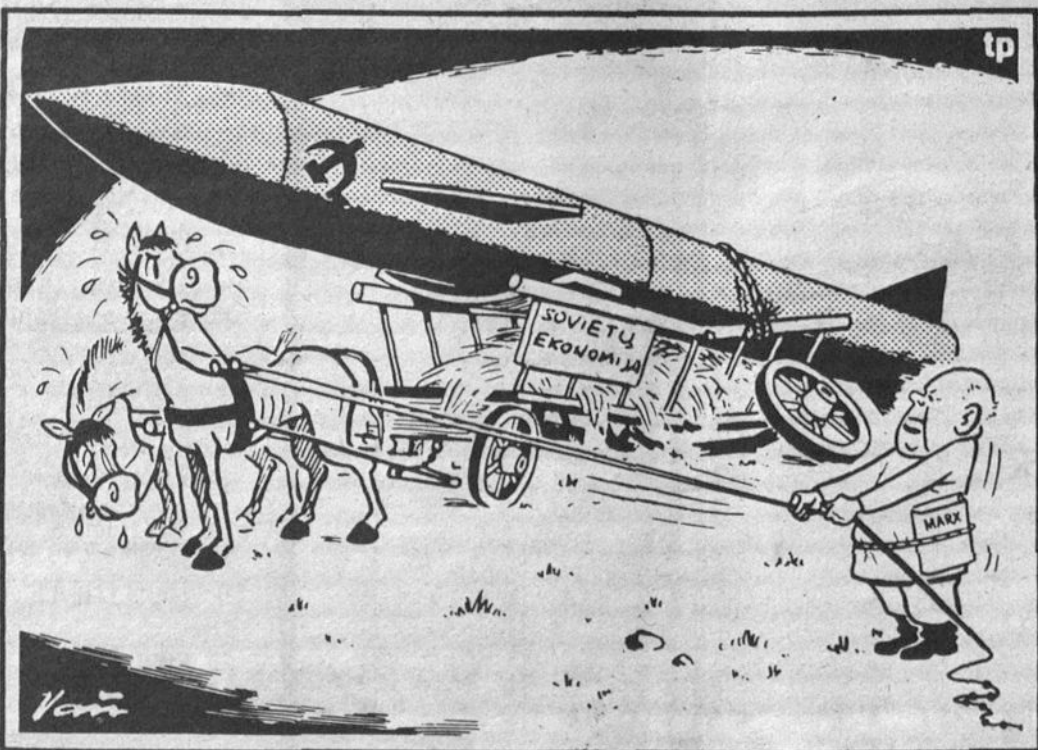
Dabar neutralieji kaltina Ameriką, kad ji nebuvo nuširdi su savo pasiūlymais. Kas kaltas? Amerikiečių spauda.

Amerika, gal prieš savo norą, yra pasidariusi imperine valstybe.

Jai nepatinka tas vaidmuo, kurį turi vaidinti: būti Vakarų valstybių, arba modernios Vakarų imperijos vadove.

Dar 1945 metais britų filosofas Bertrand Russell rašė, kad Amerika turinti panaudoti atominės bombos monopolį įsteigimui pasaulinės vyriausybės, kuri, aišku būtų amerikietiška. Russell galvojo, kad tai būsiąs vienintelis būdas išvengti karams.

(Nukelta 1 2 psl.)

Tokiomis priemonėmis sunku lenktyniauti...

KA KALBĖJO VALTERIS BANAITIS (1)

Keliolikos paskaitų, kuri kiekviena su atsakymais į klausytojų paklausimus vidutiniškai trunka po daugiau kaip dvi valandas, V. Banaitis palietė ištisą virtinę opų ir daugumą mūsų dominančių klausimų. Kadanai nemaža dalis mūsų skaitytojų neturėjo progos patys tas kalbas išgirsti, pakartosime čia eilę ištraukų santraukų.

Destalinizacija

Apie Sovietų Sąjungos vykstančią "destalinizaciją" V. Banaitis maždaug taip kalbėjo:

— Man visiškai neatrodo, destalinizacija būtų tikros režimo atgalios akts. Per daug dabartinių valdovų yra patys susitepę kriminalais, kad drįstų nuoširdžiai atgailauti. Nėra nei rimtų įsipareigojimų, nei garantijų, kad tai teroro jau nebebus.

Teisingumo srityje lyg ir padarytos reformos iš tiesų tėra labai miglotos ir nėra jokių garantijų, kad naujieji nuostatai tikrai bus taikomi.

(Paskelbė, kad dabar tai jau ir tenai, kaip ir visam pasauliui, baudžiamieji įstatymai, numatantieji padidintas bausmes, nebus taikomi nusikaltusiems prieš bausmės padidinimą. Bet, nors mirties bausmė už spekuliaciją svetima valiuta įvedė tik pereinamųjų metų mėnesį, jau sušaudė visą eilę žmonių, apkaltintų valiutos spekuliacija, nors tie jų nusikaltimai, jei ir buvo padaryti, įvyko tada, kai už tai dar nebuvo mirties bausmės grėsmės. Red).

"Rehabilituota" tik dalis buvusių Stalino bendrininkų, vėliau tapusių jo aukomis. O kur milijonai žmonių nužudytų, žuvusių kalėjimuose, priverstinio darbo stovyklose, ištėrėme? Kur jų skriaudos atlyginimas, arba kur bent prisipažinimas, kad ir jie gi tapo kriminalinio režimo aukomis? Vadinamoji destalinizacija nėra jokia atgaila ir joks pasizadėjimas daugiau taip nebeusidėti. Pradžioje, 1956 metais, Chruščiovas atidengė partijai tik dalelytę Stalino kriminalų, kad pats susikurtų sau geresnį vardą ir įgytų simpatijų, — nes jis ir jo draugai, ta oportunistų grupelė, troško prestižo ir vardo.

Pereitą rudenį įvykęs 21-mas partijos suvažiavimas turėjo tik įrašyti Chruščiovo vardą į istoriją, kaip komunizmo skalbėjo. Destalinizaciją gilinti nebuvo numatyta. Bet ją išprovokavo užsienio politika.

Stalino lavono iš mauzoliejaus išmetimu simboliškai tapo išmesta ir Stalino tezė apie "socializmą vienoje šalyje". Mat, prieštaraujamas senai komunizmo pranašų dogmai, anot kurios "socializmas bus arba visose šalyse iš karto, arba jo iš viso nebus", Stalinas buvo išgalvojęs savišką te-

zę — kad socializmas galys būti ir vienoje šalyje ir kad Sovietų Sąjunga esanti "vienintelė socialistinė valstybė pasaulyje", todėl visi komunistai turį ją remti.

Stalinas po karo privertė kitas "socializmo šalis" paklusti Maskvos komandai, nesgi "vadovavimas priklauso stipriausiam". Bet Kinijos komunistai, kaip tik šia pastarąja Stalino teze remdamiesi, ėmė pretenduoti, kad dabar jau jiems priklauso vadovavimas, nes Kinija esanti didžiausia, ir jeigu ne šiandien, tai rytoj būsimi stipriausia. Jie nemano Maskvos beklaušyti, ir Albanijos pavyzdžiu parodė, kad ir kiti gali nebe-klausti.

Maskvos reakcija visiškai aiški: jeigu ne mes vadovai, tai komunizmui nereikia jokios vadovybės ("poli centrizmas"), todėl šalin Stalinas, šalin jo tezė apie komunizmą ar socializmą vienoje šalyje... Šiam Stalino nuvertinimui reikėjo dar bent kiek jo kriminalų atskleisti.

Tas Maskvos valdovams dabar ir terūpėjo, o ne rimtai baigti su kriminalistine praeitimi.

Vidinis nerimas sovietinėje orbitoje

— Stalino kriminalų atskleidimas sukrėtė partiją. Ypač sukrėtė jaunimą ir daugybę sovietinių buržujų. Daug kas "susvyravo" tikėjime, kai pati partija patvirtino tuos neva "buržuazinių nacionalistų šmeižtus" apie sovietinio režimo kriminalistinį pobūdį. Ypač jaunimas dabar patyrė, kad tai, ką ligi šiol teko iš tėvų pašnibždomis nugirsti, teisybė, ir kad partijos vadai metų metus melavo ir, kaip matyt, dar nebaigė meluoti.

Vengrijos sukilimas partiją išpėjo, ir ji sugebėjo nauju manevru atsilaikyti. Jei ne vengrų sukilimas, ji nebūtų nei galvojusi apie laipsnišką darbo žmonių būvio gerinimą. O kiek tai liečia labiausiai demoralizuotą ir sulaužytą tautą — rusus, tai Chruščiovas neapsiriko: masinio teroro sustabdymas, šiek tiek geresnės gyvenimo sąlygos, ir štai — rusai, net vyriausio jų budelio aukos, šiandien jau gieda Hosanna to budelio pagalbininkui...

Antra vertus, režimas suprato, kad vien edalu sukrėstos žmonių sąžinės neutildys. Neužtenka ir ideologijos stabus tik naujom spalvom nudažyti. Režimas,

kaip ir karo metu, pasijuto pavojuje, ir — kaip ir tada — griebėsi rusiškojo nacionalizmo pagalbos.

Argi nepastebėjote, kad naujoji partijos programa rusifikaciją jau skelbia paties komunizmo tikslu? Rusiškojo nacionalizmo trauka ima užpildyti tuštumą, susidarantią, atlyžus susižavėjimui komunizmo idėjomis. Rusifikacija vilioja rusus joje glūdinčiomis privilegijomis rusams, o tuo ji demoralizuoja rusų tautos laisvės troškimą.

Atrodo, kad sovietiniam režimui jau yra pavykę materialinėmis priemonėmis ir idėjine korupcija nugalėti jam grėsusią pavojingą krizę. Kelias atviras į, sakysim, "rusišką titoizmą", ar greičiausia, tiesiog į rusišką nanionalizaciją.

(B. d.)

PLANAS ATSIKRATYTI BERLYNU...

(Atkelta iš 1 psl.)

davė suprasti, kad tas planas sovietų domina, ypač jei jis susijęs su šokia tokia Vakarų Vokietijos demilitarizacija.

Pagal tą tariamą amerikiečių planą, susisiekimą su Vakarų Berlynu turėtų prižiūrėti tarptautinė institucija, kurią sudarytų 13 narių: 5 Vakarų valstybių atstovai, 5 — komunistų ir trys neutralūs: Švedijos, Šveicarijos ir Austrijos.

Pagrindinė to plano mintis yra tokia. Vakarų teisės Berlyne yra daugiau ar mažiau laikino pobūdžio, tai tik susitarimas tarp kariuomenės vadų karo metu. Sovietai su savo "salamo taktika" po truputį griaua tas pozicijas, taip, kad Vakarai netenka savo teisių, tačiau dėl sovietų krečiamų mažų kiaulyščių karopradėti neatsimoka. Kad to ateityje išvengus, reikią turėti tvarkingą tvirtą susitarimą. Kad sovietai jį pasirašytų, reikia padaryti jiems tam tikrų nuolaidų. Visų pirma užmirštamas Rytų Berlynas, antra — netiesiogiai pripažįstama Rytų Vokietija, suteikiant jai teisę dalyvauti aukščiau minėtoje tarptautinėje ins-

titucijoje. Jei to dar neužtektų, atrodo, kad Washingtono manoma, kad dar galima būtų Vakarų Vokietijai neduoti atominio ginklo, kurių ji dar neturi, bet kurių jos krašto apsaugos ministeris J. Strauss pageidautų.

Sovietams pati mintis, kad jų naudai Vakarai turi padaryti nuolaidų, žinoma, yra tikrai priimtina. Jie tačiau derėdamiesi statys naujus reikalavimus. Kaip iš Gromyko pareiškimo matyti, jiems vis dar įdomus Lenkijos užsienio reikalų ministerio Rapackio planas, kuris numato dalies Vidurio Europos ne tik nuatominimą, bet ir platesnę demilitarizaciją.

Planas išduoda ir Washingtono ir Londono (Berlyno problema užėmė didelį dalį paskutiniojo Kennedy-MacMillano pasitarimo dalį) norą Berlynu atsikratyti. Sovietams V. Berlyną mūro sieną iš visų pusių atitvėrus, jis nusotojo bent kokios vertės kaip kapitalistinio ar gražiau — laisvojo pasaulio vitrina už geležinės uždangos. Jis turėtų vertės tikofensyvos atveju, bet apie ofensyvą Vakaruose niekas negalvoja. Iki šiol už Berlyną buvo ryžtasi ko-

voti tik todėl, kad jis pasidarė prestižo klausimas. Pervedus Berlyną tarptautinei kontrolei, apie atskirų valstybių prestižą ilgai būtų gerokai pamiršta.

Kalbos ir gandai apie Berlyną parodė, kad gen. de Gaulle, užsispyrusiai reikalaujamas Prancūzijai atominio ginklo, galvojo visai logiškai. Jo baimė, kad Kennedy administracija yra linkusi sutikti su Europos atominio nusiginklavimo, pačių JAV gynybą koncentruojant savo žemėje ir Polaris povandeninių laivų raketomis, nėra visai nepagrįsta. Už tai jis labai atkakliai siekia sąvų prancūzų-atominio bombų ir modernių lėktuvų bei raketų joms nugabenti į sovietų taikinius. Pasakutinsys Valstybės Departamentas veto, neleidžias prancūzams parduoti, nepaisant Pentagono, atseit, karinių sluoksnių rekomendacijos, atominė bombom reikalingų medžiagų yra labai būdingas. Iš valstybės departamento pusės aiškinama, kad prancūzų atominės jėgos įsigilijimas paskatins to paties siekti ir kitas valstybes, o kaip neseniai išsireiškė prezidentas Kennedy, JAV neturi intereso, kad atominis apginklavimas padidėtų. (U.S. is very reluctant to see the proliferation of nuclear weapons).

Kodėl JAV taip bijo išnaudoti savo jėgą? Ta tema Amerikos Revoliucijos dukterim kalbėjo neseniai į atsargą pasitraukęs buvęs laivyno štabo viršininkas admiralas Arleigh A. Burke. Amerika, ir apskritai Vakarai, į savo pačių jėgą žiūri kaip į nelaimę. Toks jausmas kilęs iš to, kad norima taikos, neišnaudojant savo jėgos. Tokia galvosena kiekvieną jėgos pavartojimą priveda prie absurdo. Kuboje, Suez, Korėjoje ir Laose, mes jos griebiamės nenoromis, ieškodami kompromiso tarp realybės ir sap-

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-kūnas, R. Mickevičius, V. Rastenis ir St. Santvaras.

no - aiškino Burke. "Pirmasis žingsnis į išmintį būtų apsisprendimas ryžtingai pavartoti mūsų turimą jėgą, kad paveiktų tarptautinių įvykių raidą... Kaip šizofrenikai mes balansuojame Gynimosi Departamentą su Nusiginklavimo Komitetu, balistines raketas su mintimi, kad karas yra neįmanomas... Iš esmės, mes blaškomės tarp neįprastų realybės ir aklo tikėjimo. Iš to seka, kad mes pasidarome pavojingi pasauliui. Niekas tikrai nežino, ką mes darysime, nes mes patys nežinome."

Negali sakyti, kad tuose žodžiuose nebūtų teisybės.

LIETUVIŠKI SŪRIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.
Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti
Nurodykit prekę
Nurodykit adresą:
Name
No. Street City State

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE

APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ

KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5th 4.95
2. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
3. WHITE HORSE SCOTCH WHISKY 5th 4.98
4. MARTINI or MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
5. GERMAN BRANDY 10 metų senumo 5th 4.39
6. DUJARDIN GERMAN BRANDY 5th 5.29
7. LONDON DRY GIN 80 proof KVORTA 5th 3.59
8. KRON-BRANNVIN AQUAVIT 5th 3.98
9. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
10. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy STROH'S and taste what fire-brewing does for beer flavor!

Premium quality always... popular prices everywhere!

light smooth fire-brewed

STROH'S BEER

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

ŠIANDIEN IR RYTOJ

(Atkelta iš 1 psl.)

Bet Amerika, vietoj sekti patarimą, nusiginklavo. Ji negalėjo įsivaizduoti save viešpatuojančios valstybės vaidmenyje.

Širdies gilumoje ji žinojo, kad viešpatuoja, bet tai darė nedrąsiai, gėdindamosi. Jos politinė koncepcija netiko tam uždaviniui. Tai kas tiko prieš šimtą metų, nebetinka atominiam amžiui.

Bet rusai nė kiek nesivargė. Ir amerikiečiai turėjo nusivilti, nes pamatė, kad kitas didysis nesutiko elgtis pagal jų koncepciją.

NAUJA KULTŪROS REIKALAMS INSTITUCIJA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba Toronte pranešė per spaudą apie Kultūros Tarybos įsteigimą. Taryba sudaryta iš JAV gyvenančių mūsų kultūrininkų, kultūriniame gyvenime žinomų ir jame aktyviai besireiškiančių, Tarybos pirmininkas yra prof. dr. Jonas Puzinas, vicepirmininkas Leonardas Dambriūnas, sekretorius Aleksas Vaškėlis. Tarybos nariais pakviesti: prof. dr. Vincas Maciūnas, dr. Kostas Ostrauskas, prof. dr. Antanas Salys ir istorikas Vincas Trumpa.

Nors PLB-nės Valdybos pranešime prasiveržia kiek biurokratizmo žymių (kviečiant kraštų bendruomenes "paklusti", "susiderinti", "reaguoti" ir t.t.), tačiau siūlomoji koordinacinė iniciatyva ir programinių gairių nustatymas mūsų kultūrinio darbo baruose reikalinga ir sveikintina.

Gražūs sumanymai, verkšlenimai ir kova dėl pirmenybių kultūrinėse darbo šakose, jei kieno nors būtų kataloguojama, sudarytų gerą tomą medžiagos naujajai Tarybai su esama situacija, su spragomis ir nepritekliais susipažinti. Koordinacinė iniciatyva reikalauja laiko išeities taškui nustatyti. Ne mažiau laiko pareikalaus programinių gairių nustatymas.

Šakoto mūsų kultūrinio darbo apimtis, dar šakotesni reikalavimai statomi tiems, kurie šiose aplinkybėse turi pakankamai ryžto ir geros valios imtis darbo, kurio taip laukia blaškytis pradėjęs mūsų kultūrinis gyvenimas.

Daug kur gražiai besireiškianti privati iniciatyva, didelis pasišventimas lietuviškojo auklėjimo ir švietimo srityje šaukte šaukiasi koordinacinio darbo, iš jo išplaukiančios veiklos iniciatyvos ir autoritetingų, gerai išstudijuotų bei gyvenimiškų sugestių.

Sunku būtų jau dabar pradėti spėlioti apie naujosios Tarybos planus ir užsimojimus. Nenuosekli būtų jau dabar pirštis su pageidavimais.

Reikia manyti, kad principiniai Kultūros Tarybos uždaviniai buvo išstudijuoti ir veiklos gairės apibrėžtos, sudarant "naują kabinetą".

Reikia tikėtis, kad neužilgo pasirodys ir pirmieji balsai iš pačios Tarybos tais klausimais, kurie ne tik Tarybai, bet ir visų kraštų lietuvių bendruomenėms rūpi ir kultūrinėje veikloje yra gyvybinės reikšmės.

Dirva iš naujosios Tarybos laukia ne stebuklų, bet darbo vaisių, kuriais pasidžiaugti galėtų visa mūsų lietuvių bendruomenė. O kultūriniame gyvenime darbai ir pasišventimui paaukotų valandų niekad nebūs perdaug.

Kraujas džiūsta ant smėlio,
lyg rožės raudonos,
O ant marių už sniegą baltesnė puta.
Ne belaisvių čia žemė, kvepia laisve ir duona
Ne vergų čia šalis, čia šalis nebe ta.

Iš partizanų kūrybos

Žūtbutinė tautos kova dėl laisvės ir išlikimo?

Priešinimasis okupantui?

Tautinė Rezistencija?

Tai visi dalykai, apie kuriuos geriau nekalbėti. Nejauku, nepatogu, nuobodu, neatsargu, net pavojinga...

Jau metai praėjo kai šio laikraščio skiltyse teko pasisakyti jautriui ir svarbiu klausimu dėl išeivijos santykių su Tėvyne.

Teko tada pastebėti, jog tas klausimas gali būti teisingai sprendžiamas turint galvoje ir širdyje visų pirma šiuos pagrindinius tautos ir jos politinės išeivijos uždavinius: 1. kova už tautos išlikimą ir jos laisvę, 2. priešinimasis pavergėjui ir 3. pastovus nesutikimas su mūsų tautai primesta buitimi. Tad lietuviškosios išeivijos santykių su okupuota Lietuva klausimas nūdien negali būti kitaip svarstomas, kaip tik politinėje ir rezistencinėje plottmėje, kaip dalis visų lietuvių tautos pastangų ir kovos dėl laisvės.

Atgarsių buvo įvairių. Jų dauguma rodė, jog mūsų politinė išeivija nėra dar nei mirusi, nei apkurtusi gyvybiniams tautos reikalams. O jei ji šiandien yra apatiška, tai ne jos, o daugiau jos vadų kaltė.

"VISU ŪGIU STOVĖKIT UŽ MANE..."

Tačiau buvo ir kitokių keistų, nesuprantamų atbalsių.

"Papliava", - dėjo iš peties laiške Naujienoms jaunas santarietis Leonas Sabaliūnas, Amerikos universiteto doktorantas, bet žilo plauko gerbti dar neišmokęs.

"Melo didvyris", - tėsėkė jau vyresnė istorikas Vincas Trumpa, reaguodamas į mėginimą iškelti konkrečius išeivijos uždavinius, kuriais ji galėtų naudintis ateiti į pagalbą žūtbutinę kovą vedančiai tautai.

"Nusileisk į žemę, eik į farmą dramblių šukuoti", - jau nepiktai patarė dvidešimt metų nematytas ir Amerikoje staiga sutiktas senas bičiulis.

Nejau, iš tiesų, jautūmetaitp "nelaimės bacilomis apkrėsti, kaip šalnos pakąsti? Gal tikriaus, raudono tvano dumbliu apkrėsti?" kaip dar prieš 20 metų baiminosis rašytojas Ignas Šeinius? Ir nejau nebelieka nieko kito, kaip eiti į farmą dramblių šukuoti ar aligatoriams pilvus kasyti?

Ne! Šimtas kartų ne! Dar kartą perskaitys tai, ką teko rašyti prieš metus laiko, neradau nubrauktino nė vieno žodžio. O dabar tą mano nusistatymą ypatingai padrąsino ir sutvirtino neseniai iš okupuotos Lietuvos laisvės ištrūkusio jauno patriotinio lietuvių mums iš Tėvynės atsiųsti iškankintos tautos žodžiai: "Ir sako Ji jums, vaikaičiai: visu ūgiu stovėkite už mane! Ir tu, žmogau piliet, neprivalai paklusti šantažui ir žinoki, kad jei tu ryžtingai stovi laisvės ir žmoniškumo kelyje, tave priešas

Laisvės tulpės, krauju dažytos...

STASYS ŽYMANČAS

iškolios ir apšauks bjauriausiais vardais, kokius tik Kremlius tešugeba išgalvoti" (Inž. J. Miklovo kalba 16 Vasario minėjime, Naujienos, 1962, II, 20 d.).

TAUTA APSISPINDUSI BŪTI LAISVA

"Laisvės kova visada yra sunki kova, bet ji mums yra ypatingai sunki ir žiauri... Tautos egzistencija yra pastatyta mirtinam pavojui", kalbėjo Chicagoje 16 Vasario minėjime jaunas lietuvis inžinierius, geologas iš Vilniaus Juozas Miklovas, nušokęs į laisvę nuo sovietinio ekskursinio laivo ir šių metų pradžioje atvykęs Amerikon.

"Bet jei jau sykį tauta apsisprendė būti laisva, jokie kalėjimai, Sibiras ar spygliuotos užtvaros to sprendimo įvykdymą sutrukdyti negalės".

Tai tarytum iš Vaižganto Pragiedrulių paimti žodžiai, kur anų laikų nenuilstamas kovotojas dėl savo tautos išsilaisvinimo rašė: "Kur gi ta galimybė, kuri sustabdytų tautą, pradėjusią ką mylėti ir ko trokšti?"

Inžinierius Juozas Miklovas už tikrino politinę lietuvių išeiviją, jog: "Nepalaužiama tautos dauguma Lietuvoje tebelieka ištikiama Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės siekiams. O mūsų jaunoji karta, išaugusi karo, Sibiro tremties, partizaninių kovų, kolchozinio prievartavimo ir mokyklose teoretikai, o gyvenime praktiškai praėjusi pilną marksizmo-leninizmo kursą, organiškai atmeta prievartos ir gėdos sistemą-komunizmą sistemą. Aš nežinau savo kartos draugų, kas skaitytų save sovietų, o ne Lietuvos piliečių".

O mūsų laisvoje spaudoje dabar jau randa vietos tvirtinimai, jog "Sovietinė Lietuva yra įvykęs istoriškas politinis faktas" (Dr. P. Ancevičius, "Istorija be pagrazinimų", Naujienos, 1960. XI. 27 d.).

Kad bolševikų okupacija Lietuvoje yra faktas, tai ir maži vaikai žino. Kad su tuo faktutėnka skaitytis, tai visiems aišku. Bet kad laisvieji lietuviai svetimos valstybės karinės jėgos ir priveartos sukurta faktą turėtų pripažinti, laikyti jį ne tarptautiniu nusikaltimu, o kažkokiu "įvykusi istorišką politiniu faktą", kai tai atsikaso padaryti pati tauta ir demokratine Amerika, - to nei lietuviškais, nei krikščioniškais smegenimis neišaiškins.

IŠSIVADAVIMO ŠVENTĖS KAPINĖSE...

Tikrąjį lietuvių tautos nusistatymą iš sovietinio jungo ištrūkęs jaunas lietuvis pavaizdavo tokiu konkrečiu labai kuklios, bet negailestingos statistikos pavvyzdžiu.

Kartenos mokykloje (Žemaitijoje) jo klasėje buvo 20 mokinių iš jų 2 žuvo su partizanais. Kiti 2 buvo nuteisti už dalyvavimą partizanų sąjūdyje ryšininiais. Dar 2 buvo išvežti Sibiran. 5 ar 6 draugų tėvų šeimos buvo ištremtos į Sibirą. Ir jiems visiems tada buvo tik 15-18 metų...

"Laisvė yra todėl neįkainuojama, kad be jos gyventi neįmanoma, gyvenimas tampa beprasmiu. Žmogus, išsižadėjęs laisvės, netenka savo žmogiškojo orumo", rašė laisvės kovotojų pagrindinio laikraštis "Partizanas" 1951. VII. 23 d. numeryje.

Toks bendrais bruožais jaunosios lietuvių kartos nusistatymas. Tos kartos, kuri augo ir brendo jau okupuotoje Lietuvoje ir mokslus ėjo sovietinėje mokykloje.

Ta proga norėsiu kukliai paklausti: o koks yra tuo pačiu klausimu nusistatymas jaunosios lietuvių kartos išeivijoje, ypač tos, kuri mokslą pradėjo dar Lietuvos ar Vokietijos lietuviškose mokyklose, o taip pat Amerikos liuanistinėse mokyklose?

Nūdienės Lietuvos jaunosios kartos atstovas Tautos šventę švęsti Chicagoje susirinkusiems lietuviams toliau papasakojo, kad didžioji poeto Adomo Mickevičiaus išpranašauta nacionalinio išsivadavimo šventė dabartinėje okupuotoje Lietuvoje tapo - Vėlinės.

"Vakaras Lietuvoje. Kaune, Mėlyna padangė nusėta tūkstan-

mums pranešamos turistų, nuvykusių, anot B. Railos, dabarties "Kražius".

Gėlės žydėjo ir tebežydi miškų tankynėse, kur krito Lietuvos laisvės kovotojai.

Jos žydėjo laisvės kovoms gaudžiant Paryžiuje, Varšuvoje, Budapešte, Nikosijoje, Alžire...

"Tulpės raudonos, krauju nu-dažytos", anot poeto Binkio, puo-šia sunkių mūsų tautos kelių laisvėn.

Jos skelbia šauksmą iš Tėvynės kovos laukų: "Kassaman! Mes prisiekiam!" -

Išgirk ir atsiliepk kviečiamas, Surašyk tai kankinių krauju Ir perduok ateities kartoms... Mes jums davėm mūsų žemę, O Garbe! Ir mes prisiekėm mirti, kad Alžirija gyventų. Paliūdyk tai! Paliūdyk tai! Paliūdyk!

Alžirija yra laisva, ir ši jos nauja kovos daina tapo nepriklausomos tautos himnu.

Lietuvos laisvė dar turės būti paliūdyta ir ateities kartoms perduota.

Tai Viniaus tulpių mums vėjo perpučiamas kvietimas.

Tai amžiaus šauksmas iš Tėvynės kovos laukų.

HARRY J. LEHMAN

Experienced
STAFF of U.S. SENATOR
ADMINISTRATIVE ASSISTANT TO
STATE REPRESENTATIVE

Endorsed by—

1. ALFRED A. BENESCH
Cleveland School BD
2. THOMAS A. BURKE
Former Mayor of Cleveland
and U. S. Senator

STATE REPRESENTATIVE
DEMOCRAT

WILTON SOGG, Treas.
Hippodrome Bldg.

Pranešu, kad vasarvietė "Nida", West Hyannis Port Cape Cod, Mass. turi naują savininkę ir naują vardą — "Jūratė". Dėl kambarių rezervavimo prašau kreiptis sekančiu adresu:

Elena Krasauskas,
273 Oxford Street,
Hartford, Conn.
Telef.: 233-2893.

Kadangi šiais metais numatoma priimti ribotą skaičių svečių, malonėkite nedelsti su kambarių užsakymu.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius
Bishop 2-1397

M O K A M E

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

20 METŲ PERSEKUSI 'TROIKOS' VEIKLA
ŠAUKIASI PATAISOMA

K. S. KARPIUS (2)

LIETUVŲ ATSTOVAUJA
PASIENTINYBĖ

ALTo ponų afišavimas Lietuvos "laisvintojais", ir visuomenės įsakinėjimas siųsti jiems aukas pasivažinėjimams yra nepateisinamas.

Lietuvos bylai ginti, jos reikalus žiūrėti, memorandumus, protestus ir pareiškimus JAV vyriausybei ir JT vadovybei siuntinėti yra Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono vyriausybės formaliai pripažinta.

Pasiuntinybė yra tęsinys Nepriklausomos Lietuvos respublikos, nes tuoj po bolševikų įsiveržimo ir Lietuvos pavergimo, valstybės departamento sekretorius Sumner Welles, oficialiu raštu, liepos 23, 1940 metais, paskelbė Sovietų smurto neteisėtumą ir Lietuvos bei Latvijos ir Estijos užgrobigumą pasmerkęs, pabrėžė Lietuvos ir jos kaimynių Pasiuntinybių pripažinimą teisėtomis savo kraštų atstovėmis.

Tat visai ne vietoje ALTo sąviniimasis sau teisės važinėti į State Departmentą ar pas Prezidentą.

Lietuvos ministras Washingtono oficialiai kviečiamas į Amerikos valstybės iškilmes, ir Lietuvos nepriklausomybės sukaktį minint jo kviečiami dalyvauja Prezidento ir state departamento atstovai. Visiems Washingtono aišku, kas Lietuvos reikalus atstovauja ir gina.

Mes, kaip Amerikos piliečiai, iš savo pusės, ar esam ALTe ar ne, pagal reikalą galim pasiųsti, ir pasikviečiam, Vasario 16-tos ir birželio 14-tos progomis senato ir kongreso atstovus į mūsų sueigas ir per juos pasiekiame Kongreso rūmus, Lietuvos balsui kelti. Jie priima mūsų rezoliucijas asmeniškai, arba galim, ir pasiūnčiam jiems jas 4 centų pašto ženklų, Kongresmanai ir senatoriai mūsų rezoliucijas paskaito posėdžių metu, ir išspausdina oficialiame Congressional Record leidinyje visiems laikams.

ALTo nuvežti memorandumai Prezidentui ar įteikti kokiame state departamento pareigūnui taip ir dingsta jų stalčiuose, niekas jų Congressional Record leidinyje nei nepaminė.

Netikėtai, svarbiais atvejais, kur Lietuvos klausimas pažeidžiamas, Lietuvos Pasiuntinybės memorandumas ar protestas pasiekia reikalingą vietą state departamente, o mūsų visuomenės balsas bus išgirstas kongrese pasiuntus rezoliucijas savo kongresmanams.

REZOLIUCIJŲ NET PERDAUG

Dirvos nr. 41 pirmame puslapyje du straipsniai pažymi keletos valstijų senatorių ir kongresmanų vardus, ruošusių mūsų patiektais pagėdavimais rezoliucijas, raginančias Lietuvos bylą įjungti JTO dienotvarkėn.

Tame pat Dirvos nr. Leonardas Valiukas Los Angeles Lietuvių komiteto vardu pažymi, kad "Kuchel-Lipscomb rezoliucijos komiteto pastangomis Pabaltiečiai savo bylos reikalu jau turi devynias rezoliucijas JAV kongrese".

Rezoliucijų nereiktų devynių, užtektų tik vienos, jeigu dauguma kongreso atstovų skaitytųsi su ja, *Nors rezoliucijos parašytos, nereiškia dar kad kongresas jas priėmė.* Kongrese yra daugiau tokių, kurie galvoja kaip JTO ambasadorius Adlai Stevenson, kad tokia rezoliucija "pakenks Amerikos geriams santykiams su Kremliu".

Kartu su lietuviais, panašias rezoliucijas kongresui patiekė ir lenkų, rumunų, bulgarų, čekoslovakų, vengrų ir kitų pavergtųjų tautų komitetai draugai. Tikrumoje, Amerika gali padaryti gero, tais reikalavimais remiantis, tik paskelbdama Sovietams karą -- tik taip bolševikų pavergtos tautos galės būti išlaisvintos.

Mūsų, vienos tautos, reikalavimai kad JTO priverstų sovietus pasitraukti iš Pabaltijo kraštų ir leistų lietuviams išsirinkti vyriausybę, yra balsas šaukiantis tyruose, prisimenant kad Amerika nepagelbėjo Vengrijai atgauti laisvę, kad nieko nedaro Vokietijai suvienyti ir pasyviai žūti, kai bolševikai stato Berlyne sieną...

NAPALIAUJAMA KOVA PRIEŠ
"SMETONININKUS"

Be gausių važinėjimų į Washingtoną "Lietuvos išlaisvinimui", kaip Grigaitis savo rašte Dirvos nr. 41 paminėjo, ir reikalavimo kad už tai ALTo ponai būtų garbinami, ne kritikuojami, ALTo "amžinoji troika" turėjo savo kitą užduotį: Palaikyti ALTo priedangą savo bendrą frontą (katalikų - socialistų - sandariečių) prieš "smetonininkus", neprileidimui jų vadovauti Amerikos lietuvių gyvenimui.

Trumpa istorija, kurią prašau įsidėmėti, tokia: Pittsburghe, jau minėtai 1940 metais įsteigus ALTą, p. L. Šimutis pasakė: "Karas už kelių mėnesių baigsis. ALTas savo bendro fondo neturės. Kiekviena srovė privalo pasirūpinti savo fondu, ir kiekviena savo atstovus ALTe finansuos".

Jo mintyje tūnojo katalikų srovės pasitikėjimas kad, kaip i karo metu, jie vėl suks sau milžinišką fondą ir galės, laikui atėjus, persikelti į Lietuvą ir ją užvaldyti.

Toliau (kai jau įsijungė į ALTą ir socialistai), katalikų, socialistų ir sandariečių tikslą vėl Šimutis, jau kaip ALTo pirmininkas, aiškiai išreiškė šiais žodžiais ALTo valdybos posėdyje Chicagoje lapkričio m. 1940 metais, patyrus kad Lietuvos prezidentas Antanas Smetona atvyks į Ameriką: "Kas čia padaryti,

kad Smetona į Ameriką neatvažiuotų..." Tai buvo atgarsis senos Kauno opozicijos tautininkams.

Ta tautininkų opozicijos "troika" matyt, atėjo į posėdį sutarus ALTo vardu padaryti pareiškimą ir pasiųsti Lietuvos atstovyboms užsienioose įsakymą prezidentui Smetonai nuo važiavimo į Ameriką sulaukyti, nes "jis čia nepažeidžia, jis čia turi prastą vardą..."

Tos "troikos" nusistatymas buvo neprisiileisti prezidento Smetonos ir tautininkų į visuomeninę veiklą, nes jie nuslėgus su savim visuomenę.

Man, tautininkų atstovui ALTe, teko pareikšti protestą tokiame užsimeigimui. Taigi, laikantis sutarimo dauguma balsų nebandyti praversti to, kas vienai kuriai srovei nepriimtina, nutarimas prezidento Smetonos į Ameriką atvažiavimui sulaukyti nepraėjo.

TAUTININKAI IŠ ALTO
IŠEINA

Betgi patyrė, kad p. Smetona į Ameriką atvyks 1940 metų gruodžio mėnesį, tų trijų srovių vadai savo spaudoje (Drauge, Naujienose, Sandaroje), sakydami kad jie tai daro ne kaip ALTo nariai, atidarė prieš tautininkus ir prezidentą Smetoną visą ugnį.

Puolimai ant prezidento pasidarė tokie nepernešami, kad tautininkai, po 1941 metų balandžio m. ALTo posėdžio Chicagoje, pasitarę su p. Smetona, nutarė iš ALTo išeiti.

Tų metų birželio 7-8 d. Tabor Farmoje suvažiavę, tautininkai įsteigė Lietuvai Vaduoti Sąjungą, nes pavergtos Lietuvos padėtis neleido nuleisti rankų.

LVS, stojus jai į talką p. A. Smetonai, pradėjo nepaprastai plačią veiklą. Prezidentas Smetona buvo kviečiamas į dideles lietuvių kolonijas kalbėti, salės užsipildydavo miniomis norinčių pamatyti Lietuvos Prezidentą.

LVS veiklai visuomenė dėjo stambias aukas, LVS fondas pradėjo nepaprastai augti.

Išsipildė tai ko opozicijos srovės labiausia bijojo. Lietuvos Prezidentas buvo kviečiamas kalbėti ir amerikiečių organizacijose ir jį iškilmingai priėmė valstijų gubernatoriai, miestų merai.

LVS išleido buvusio JAV ministro Kaune Dr. Noremo parašytą knygą "Timeless Lithuania". LVS fondui aukų plaukimas dar padidėjo.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos sumanytas šaukti New Yorke vasario 5 d. 1944 metais lietuvių seimas Lietuvos balsui Amerikoje kelti sulaukė gausių visuomenės aukų darbui pastumėti.

Tą seimą pravedus, sumanyta rengti Washingtono didelį sąskrydį, kovo 22, 1945 metais, kurio tikslas buvo -- taip labai reikalingas -- sukvietus Kongreso atstovus supažindinti su Jie pervaziavo Dunojų ir pasuko kairėn į Korso, Pesto kranto gatvę, kurios kavinėse anksčiau susitikinėdavo elegantiškasis pasaulis. Dabar tas bulvaras buvo tamsus ir apleistas, be žmonių, kaip ir visos kitos gatvės, tik sukelias gaudžius atsiminimus apie buvusius laiminguosius laikus. Buvo sunku, tiesiog neįmanoma, dabar įsivaizduoti, kad dar prieš porą dešimčių metų čia vaikštinėjo nerūpestingi, linksmi žmonės, kuriems iš viso nekilio abejonių, kad kada nors tai galėtų pasikeisti. Buvo neįmanoma net iš tolo įsivaizduoti anų laikų Budapeštą, tą gražiausią ir linksmiausią iš visų miestų, jo žavumą, kurio ir Viena neturėjo, tą miestą, kurin tiek daug keleivių iš Vakarų kraštų atvykdavo tik dviem ar trim dienom ir pasilikdavo visam gyvenimui.

Reinoldas niekada nebuvo čia lankęsis, tačiau miestą pažinojo taip gerai, kaip retas vietos gyventojas. Karališkoji pilis ir dvaro bažnyčia dėl pusto mo sniego ir tamsos buvo daugiau nujauciamos, negu matomos, tačiau Reinoldas žinojo, kur jos stovėjo ir kaip atrodė, tartum jis visą amžių būtų praleidęs Budapeste. O ten, dešinėje nuo jų, puošnūs vengrų parlamento rūmai su kraujo prisotinta aikšte, kurioje per 1956 metų spalio sukilimą žuvo tūkstančiai vengrų, sumalti tankų, nukirsti sunkiųjų kulkosvaidžių ugnies, kurią paleido AVO nuo rūmų stogo.

Viskas buvo apčiuopiamai realu, visi pastatai, visos gatvės buvo lygiai ten, kur turėjo būti, jų situacija plauko tikslumu atitiko tai, kas jam buvo pasakota, tačiau Reinoldui vis dėlto nepasisekė atsipalaiduoti kaskart stiprėjančio nerealybės jausmo. Jis jautėsi lyg teatre, kur

Lietuvos byla ir su komunizmo pavojum Amerikai ir pasauliui. Sąskrydžio proga kilo sumanytas išsirūpinti iš State Departmento LVS ir Misijos atstovams leidimą dalyvauti San Francisco mieste JTO steigimo suvažiavime, ten iš viso pasaulio suvažiavusių atstovų tarpe, skelbti apie sovietų agresiją ir tautų pavergimą. Šios delegacijos programai praversti aukos vėl plaukė tūkstančiais dolerių.

Ta proga, be kitų įvairių žygių, Misija įteikė visų šalių delegacijų pirmininkams po memorandumą Lietuvos klausimu ir dovanų knygą "Timeless Lithuania".

Tą metų, lapkričio mėn. 16 d. LVS ir Misija vėl surengė sąskrydį Washingtono, tikslu pasiųsti kongreso atstovus ir senatorius, įteikti jiems rezoliucijas, judinti kongrese Lietuvos laisvinimo bylą.

Ši tautininkų veikla, be kitų smulkesnių viešų darbų pritrenkė ALTo abazą, kuris dar neturėjo bendro fondo ir niekas jiems jokių aukų nesitūlė.

Be idėjų ką veikti ir ko griebtis, jie nusiviro tautininkų veiklai paraližuoti ir tremtyje esančių lietuvių tarpe skieisti kaltinimus, būk tautininkai yra "bendro darbo ardytojai".

Savo piktas mintis paskleidė savo spaudoje, būk tai Lietuvai Vaduoti Sąjunga Washingtono esanti juodame sąrašė. Matomai patys ją skundinėjo ir norėjo, kad valdžia prikibtų.

Greta pranešimo sąskrydžio dalyviams apie atliktus darbus San Francisco 1945 metų lapkr. 16 dienos sąskrydžio tikslas buvo -- panaudoti progą paremti pačią pirmutinę Kongresui įteiktą Willis-Kelly rezoliuciją, kaip apčiuopiamą priemonę kelti Lietuvos laisvinimo balsą ten, kur daugiausia svarbių amerikiečių galės girdėti.

LVS kvietė ALTą paremti tą rezoliuciją, tačiau Grigaitis ją paneigė, ir ALTas savo spaudoje kongresmaną Kelly, tą didelį lietuvių ir Lietuvos draugų pašiepė. Tą rezoliuciją, tačiau, jų nuostabai, viešai parėmė Illinois gubernatorius Green, pakviestas kalbėti ALTo surengtame suvažiavime Chicagoje, bet ir tada ALTo vadai ją ignoravo.

Tos "troikos" tikslas buvo rasti sieksinius memorandumus ir vežioti į Washingtoną, kur koks trečios ar ketvirtos eilės State Departmento valdininkas priėmęs padėdavo į stalčių. Bet jie skelbdavosi atlikę "didelį Lietuvos laisvinimui žygį".

Kitas jų užsibrėžimas buvo, važinėjant į State Departmentą (ar pas prezidentą audiencijos prašant) užurpuoti Lietuvos Pasiuntinybės funkcijas. Grigaitis išbraukė iš Lietuvos istorijos laikotarpį po 1926 metų. Lietuvos Pasiuntinybės ir ministrus paneigė, nes tai buvo Nepriklausomos Lietuvos kontinuitetas.

(Nors kaip dabar žinoma, kongresmanų ir senatorių rezoliucijos neuveina toli, vis tik jos būna kongrese perskaitytos ir patenka į Congressional Record knygą. Tačiau ką pasiekė ALTo ponai savo memorandumais, išaikvoje važinėjimams tūkstančius dolerių?)

ATGARSIAI TREMTYJE

Kovai prieš tautininkus vestai Grigaitis pasinaudojo katalikais, ir jie mielai prisidėmė jį savo sprاندu nešti, gąsdinami, jeigu jo neklausys, jis (su Vaidyla, sandariečiu) nuo jų atsimes, ir likę vieni katalikai taps bejėgiai. Tautininkai paims vadovybę ir visuomenę -- dar blogiau, "smetonininkai", šitaip visuomenės remiami, sugrįš užimti Lietuvos valdžią... Ta "smetonininkų" baimė "troiką" suementavo laikyti nepajudinama iki pat delegacijos sudarymo pas prezidentą Kennedy.

Žinoma taktika: skelbk, meluok, sakyk, tvirtink kad ir didžiausią neteisę, ir rasis tokių kurie tam įtikės ir kitiems kartos, Tautininkų apkalbinimas "bendros veiklos ardytojais" paveikė tremtyje esančius ne tik opozicijos žmones, bet ir mūsų vienminčius. Iš tolo dalykus suvokti buvo nelengva.

Tas paskatino mūsų vienminčius Europoje imtis raginti mus grįžti atgal į ALTą. (Nutarėm grįžti tikėdami kad prezidentui A. Smetonai mirus opozicija paliks jį ramybėje...)

Mūsų sugrįžimą 1948 metais, ALTo ponai skaitė savo laimėjimu ir pergale. Jie, galvojo, tautininkus pažabos, mūsų vienas atstovas ALTe prieš juos tris neturės svorio, ALTas bus padarytas bendra visų srovių organizacija, tas duos jiems priežastį laikyti visuomenę savo kontroleje. Tautininkams bus užkirsta galimybė vieniems savo iniciatyva veikti.

Bet pasakysiu, kad sugrįžimas arba "priėmimas" -- tautininkų į ALTą nebuvo toks lengvas. Mums padarant pareiškimus apie tarimąsi sugrįžti, Grigaitis, kaip sekretorius, vienas vedė savo manevrus, surasdamas apkaltinimų, būk mes atmetę jų "kvietimą"...

DAR DU SASKRYDŽIAI
WASHINGTONE

Tačiau ir sugrįžus į ALTą, nutarė likviduoti Lietuvai Vaduoti Sąjungą kaip organizaciją, dirbusią Lietuvos laisvinimo srityje, ir Misiją, LVS talkininkę, ir įsteigė savo bendrą srovinę organizaciją, Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, tautininkai surengė dar du sąskrydžius Washingtono, jau ne politinio, bet kultūrinio pobūdžio. Juose dalyvavo daugelis kongreso atstovų ir tokiu būdu, vėl buvo pajudintas lietuvių tautos klausimas.

Tuos sąskrydžius, kaip žinome rėmė ir užgyrė veik visi naujieji ateiviai, pamatę jų reikšmingumą. Katalikų senieji veikėjai iš senai turėjo posakį, ką jie patys viešai kartodavo: Pas mus katalikus yra minia, pas tautininkus -- protas. Jei šios dvi srovės būtų dirbusios bendrai, Amerikos lietuvių išeivijoje visokiais atžvilgiais būtų nuvartyta kalnai.

Dabar gi padėtis tokia: Katalikų minia "protu" aprūpinti priimtas vienišas revoliucionierius socialistas Grigaitis -- ir taip Amerikos lietuvių veikla kenčia našta to, kas jau iš senesnių laikų buvo su panieka ir baime vadinama "cicilizmu".

IR DAR APIE AUDIENCIJĄ

Audiencija garbinga!
Audiencija laiminga!
Bet vienybei pragaištinga!
Posėdžiaiuti nesutiko,
Posėdžių per daug įvyko.
Paaiškėjo daug dalykų:
Kažkas turi "kietą skūrą",
Kažkas veisia diktatūrą
Kažkas lenda ne į savo,
Kažkas kažkiną apgavo
Ar apeiti pakertino - Reikalą ir pagadinol!

Keistą vedė procedūrą:
Viens vidui, kitas už durų
Pareigūnams drauge dėstė
Ką išmesti, ką pakviesti.
(Taip suradę ten "non grata",
Jį iš sąrašo iškrato.
Gai jis ne lietuviu dūšios,
Bimbininkas gal apglušęs,
Netikėlis gal maskolius -
To nežinom ir lig šiolei!)

Skundai skundžiasi be galo
Ir vis didina skandalą.
Kad išgirstų kam nereikia
Ir kam reikia,
Kas ką peikia,
Vardan tos tiesos ir meilės,
Ir kai kam jau dreba kailis,
Kad, ko gero, kitą kartą
Nebmatysim baltų vartų!

P.S.
Kas ten vyko, tas įvyko,
Bet atleiskite Tilvikui,
Kad ir jis pareikšti nori
Savo nuomonę padoriai.
Nors, kai jau balsai aptilo,
Nesmagu pradėt vėl bylą,
Bet juk didžiosios idėjos
Niekados negaišt su vėjais?
Su pagarba

Mikas Tilvikas

Ar katalikai mokės atsikratyti
tos plėgos, parodys ateitis. Nuo
to priklausys ir ALTo likimas.

Jeigu gi nuo 1943 metų Pittsburgho suvažiavimo veikla sustartė, kurį ALTo "troiką" padarė amžinai viešpačiais, Grigaitis, matomai ja pasiremdamas, savo pranešime lyg ir grąsina, kad ALTo niekas negali pertvarkyti, ir katalikai liks bejėgiai jo atsikratyti.

Viena išėjis bus likusi imtis naujų kelių, paliekant Grigaitį su Vaidyla jų pačių likimui.

(Pittsburghe buvo du suvažiavimai: 1940 m., kuris ALTą įsteigė, ir 1943 metais, kuriame ALTo "troika" pasidarė amžinai).

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

Vertė J. P. Palukaitis

(13)

Jie dabar važiavo Budos, vakarinės miesto dalies, vilų kvartalo gatvėmis, kurios staigiais vingiais vedė link Dunojaus. Snigimas vėl buvo apsilpęs, ir Reinoldas, kiek pasisukęs savo vietoje, galėjo atpažinti uolinę Gellerto aukštumos papėdę, milžiniškus Gellerto viešbučio pastatus ir, priartėjus prie Prano Juozapo tilto, patį Gellerto kalną, nuo kurio kažkada tūlas vyskupas, užsitraukęs savo bendralikių nemalonę, įkištas statinėn, prikaltos aštrių vienių, buvo nuritintas Dunojun. Koki skurdūs mėgėjai buvo tie žmonės, turėjo pagalvoti Reinoldas. Senasis vyskupas tikriausiai jau buvo miręs po kelių minučių. Andrassy gatvėje, AVO būstinėje, dabar jau turima neabejotinai patobulintų metodų.

žiurovas pergyvena, kas kitam atsitinka. Reinoldas, kuris iš prigimties nebuvo linkęs į fantazijas, o po kietosios mokyklos dar labiau įgudęs į viską blaiviai ir šaltai reaguoti, jausmus pavergiant proto kontrolei, šį keistą jautrumą aiškiai suvokė, bet negalėjo jo išsiaiškinti. Galbūt tai kilo iš to, kad jo pralaimėjimas jau buvo užantspauduotas, ir jis puikiai žinojo, kad Jeningas niekada nematys Anglijos. O gal taip veikė šaltis, nuovargis ir beviltiškumas, gal pustomas sniegas, kuris viską aptraukė vaiduoklišku šydu.

Ir dabar jie paliko Dunojaus pakrantės gatvę, pasukdami į ilgą, platų, medžių eilėmis nusodintą bulvarą: Andrassy Ut. Ši gatvė, einanti pro karališkąją operą į zoologijos sodą, į pasilinksminimų aikštę ir miesto parką, praeityje buvo neatskiriama susijusi su dešimčių tūkstančių žmonių gyvenimu, su atminimais apie laimingas dienas ir naktis, apie linksmybę, laisvę ir nerūpestingumą -- jokia žemės rutulio vieta nebuvo artimesnė vengro širdžiai už šią gatvę. Bet dabar tai tebuvo jau tik praeitis, niekada nepasikartosianti, nepaisant, kas būtų vykusi, net ir tada, jei taika, laisvė ir nepriklausomybė vėl sugrįžtų. Nes dabar šios gatvės vardas tereikė tik priešpaudą ir terorą, beldimą į duris viduhakčiais ir rudus automobilius, kuriais žmonės buvo išgabenami, dabar ji reikė koncentracijos stovyklas ir deportacijas, žiaurios kankinimus ir išgelbstinčią mirtį. Andrassy Ut -- šiandien ji tereikė tik AVO centrinę būstinę.

(Bus daugiau)

LIETUVIAMS IGNAS TURĖTŲ BŪTI LABAI BRANGINTINU DAILININKU

(Atkelta iš 1 psl.)
pristato Igną:

"Vytautas Ignas yra expresionistinės krypties tapytojas. Jame slypi gana didelė jėga ir tiktai palinkėti, kad jis savo kūrybos elementus formaliai suvestų į harmoningą visumą".

Malonu konstatuoti, kad dailininkas Ignas ne tik išpildė linkėjimus, bet dargi nustebino visus savo stiliumi originalumu ir giliu įsijautimu kiekviename savo darbe.

Lietuviams Ignas turėtų būti labai brangintinu dailininku, kaip retas iš visų menininkų. Jam nereikia pigių efektų perduoti lietuvišką nuotaiką: peizažuose gubų ir palinkusių kryžių, o lietuvių būtinai apręti puošniais tautiniais rūbais. Jo lietuvių ar lietuvių

jaučiasi iš gilaus santūrumo ir grubaus švelnumo.

Visumos harmonija ir tvirtas individualizmas suteikia jo kūriniams nepaprasto grožio. Iš kur dailininkas pasisėmė tiek lietuviško pajutimo? Čia Ignas pasakoja, kai jis mažas būdamas mėgdavo medinę kaimo koplytėlę; — pro spragą įlindęs ištisas valandas praleisdavo besigėrėdamas kaimiečių skoningai išpuošta koplyčia ir grubių rankų sukurtais drožiniais.

Nors daug dienų praėjo, tačiau jaunystės įspūdžiai tremties dailininkui paliko, taip kaip Grandma Moses neišsiamiamus šaltinius dailininko kūrybai.

Tas kas žydams Shagall'is, tas mums lietuviams Ignas. Vienas ir antras yra meistras perteikti savo tautos mąstymus, mistiką

tarptautinio meno aukštyje.

"Karas ir tapyba savo grožį tik iš tolo rodo". Ši ispanų patarlė tinka Igno kūrybai. Prikišęs nosį prie Igno darbo nežiūrėk, nes nieko nerasi. Nėra ten šluostymų, gramdymų, barstymų ar virtuozinių špachtelio faktūrinių efektų. Paprastu teptuko pabraukimu, jis pakankamai atidaro savo vidinį išgyvenimą, pilnai išjaustą ir nenuobodžiai išreikštą. Visumos harmonija kūriniams suteikia meninę aukštybę.

Ignas, kaip jaunas dailininkas žengia su kiekvienu darbu, su kiekvienu savo paroda pirmyn. Pradėjęs nuo visai realistinio piešinio su expresionistine spalvine gama, jis priėjo prie abstrakčių formų ir priemonių panaudojimo. Tačiau nepaliko visai abstraktus — jam nyku klaidžioti nežinioje, nes jis iš savo išgyvenimų tiek daug dar turi pasakyti. Dar jo vaizduotė neišsėmėsi, jis vis dar ieško naujų kelių ir meniškųjų priemonių išsireikšimui.

Amerikiečiams Ignas dar mažai pažįstamas — jis gal jiems ir nesuprantamas dėl savo santurios mistiškumo, ar dėl amerikiečių skirtingo tragizmo supratimo. Tačiau, aš tikiu, ateis laikas, kai Igno darbai bus daugelyje šios šalies muziejų. To aš jam ir linkiu šios parodos proga.

VYTAUTAS IGNAS

Senoje Žemaitijos koplyčioje

VYTAUTAS IGNAS

Nakties mergina

VYTAUTAS IGNAS

Paukštukas

VYTAUTAS IGNAS

Ieškojimas

VYTAUTAS IGNAS

Piemenukai

VYTAUTAS IGNAS

Paukštis

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Ohio valstijos gubernatorius Michael V. DiSalle.

VERTAS DĖMESIO DARBAS

Iš daugelio pamirštų sričių labiausiai pamiršta yra protinių ir nervų sutrikimų sritis. Šitaip yra todėl, kad tų susirgimų gydymas yra ilgas, komplikotas ir didelės kantrybės bei pasišventimo reikalaujantis dalykas. Greta to, dėl suprantamų priežasčių, psichiatrinė priežiūra yra labai brangi. Tačiau net jei tam reikalui ir būtų skiriamos didelės sumos pinigų, visvien būtų sunku surasti užtektinai kvalifikuotų gydytojų, gailestingų seserų ir kitokių specialistų, nes protinių ir nervų ligonių priežiūra ir gydymas yra labai sunkus darbas, kurį tik pasišventęs žmogus ryžtasi priimti. Štai kodėl protinės higienos sritis yra dažnai labai užleista.

Rinktieji valdžios pareigūnai taip pat nemėgsta šios srities, nes ji neteikia politinio populiarumo, kurio jie ieško. Užtat daug energingiau jie imasi tokių darbų, kuriuos visi mato, kaip pavyzdžiui, kelių tiesimas, tiltų statymas, bei viešųjų darbų organizavimas. Tuo tarpu protinių ir nervų ligų diagnostikos centrai, protinių ir nervų ligų tyrinėjimai bei protinių ligų ligoninės tėra žinomos tiems, kuriems su tomis įstaigomis tenka netarpiškai susidurti. Užtat tik pasišventęs žmogus gali į tą sritį gilyniti, iš kurios, materialistiškai kalbant, jam nėra jokios naudos.

Šitokiu pasišventusiu žmogumi yra dabartinis Ohio gubernatorius Michael V. DiSalle. Per pirmuosius dvejis savo gubernatoriavimo metus, jis aplankė visas Ohio psichiatrines ligonines, apklausinėjo šimtus ligonių, ta-

rėsi du daktarais ir administratoriais ir pats parašė daugybę laiškų jauniems daktarams, tik ką baigusiems medicinos mokslą, kviesdamas juos įsijungti į Ohio protinės higienos programą. Per trejus metus iš psichiatrinės vietos protinės higienos srityje Ohio valstybė pakilo į vieną pirmųjų. Šitokia nepaprasta pažanga yra vieno žmogaus - gubernatoriaus Michael V. DiSalle nuopelnas.

Julius Smetona

NEW YORK

DISKUSIJOS IR KONCERTAS

Šį šeštadienį, gegužės 5 d. Akademinių Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius kviečia New Yorko ir apylinkių visuomenę dalyvauti jų rengiamose studijų dienose ir Toronto vyrų kvarteto koncerte.

* Visokio amžiaus ir išsilavinimo žmonės galės rasti sau tinkamą lietuvišką-visuomenišką užsiėmimą šį šeštadienį. Tie, kurie domisi intelektualinėmis diskusijomis, kviečiami atsilankyti į paskaitas. Temos lietuvių įvairius pavergtosios Lietuvos gyvenimo aspektus. Kurie mėgsta lietuvišką dainą, kviečiami atsilankyti į koncertą. Gi visas jaunimas bus laukiamas šokiuose, kurie vyks toje pačioje salėje tuo po koncerto.

* Paskaitos vyks V. Steponio Festival salėje, 40 E. 26 St., New York City. Dalyvaus sekantys prelegentai: 12:45 val. Tomas Reimkis - Socio-politinis Lietuvos

Jonas Petrulionis Detroite apdovanotas Inkaro žymeniu

Detroito jūrų skautai, per penkerius savo gyvavimo metus ėjo keliu, kad pritrauktų tėvus ir rėmėjus bendram darbui. Detroito jūrų skautai turi nuolatinį savo bendrą (šarūno ir Jūrą ratės laivų) tėvų komitetą ir gausų rėmėjų būrį. Paskirus rėmėjus už didesnes aukas ar darbą apdovanoja Jūrų Skautų Rėmėjų ženkleliu.

Reikia džiaugtis, kad rėmėjų būrys nuolatos auga ir su jūrų skautų vadovais ir tėvais turi nuolatinį ryšį.

Detroito Jūrų Skautų penkmečio proga, nuolatinis rėmėjas Jonas Petrulionis, Jūrų Skautų skyriaus apdovanotas Jūrų Skautų ordinu — Inkaro žyminiu.

Jonas Petrulionis Detroite daugeliui yra pažįstamas.

Jie savo lėšomis ir darbu būklą dar pagerino. Jūrų skautų būklas pamažu tapo daugelio Detroito organizacijų valdybų posėdžių ir net susirinkimų vieta. Ne tik šarūniečiai, bet budžiai, jaunieji, jūratės, bet ir visi kiti Baltijos ir Gabijos Tuntų vienetas, draugovės ir skiltys Jūrų Skautų būklą naudoja kaip savą. Naudojamasi ne tik, nemo-kamai, bet dažnai ir ačiū užmirštama pasakyti, o ką kalbėti apie švaros palaikymą, šviesą ir šilumą...

Kodėl J. Petrulionis tai daro? Nors kuklus pasakojime apie save, bet iš trumpo jo gyvenimo aprašymo gal tai suprasime.

Jaunas, vos 16 metų sulaukęs, stoja savanoriu ginti Lietuvos Nepriklausomy-

Lietuvos atstovas J. Kajeckas sega J. Petrulionui jūrų skautų ordiną.

Tai ramus, kuklus, sunkiai kasdieninę duoną uždirbantis, garsiai nekalbantis, nesiveržiantis į valdybas.

Jo atsikėlimas į Detroitą sutapo su šarūno Laivo steigimu, į kurį tuoj įstojo abu jo sūnūs Genius ir Rimas (dabar tarnauja kariuomenėje). Matydami a m a s didelį vadovų ir skautų vargą sueigoms renkant vis kitoje vietoje, daugumoje privačiuose namuose, su Alf. Patalausku pasiūlė jūrų skautams įrengti būklą savo prekybos patalpų rūsyje.

Vadams ir skautams darbas žymiai palengvėjo. Įgytas savo būklas buvo viena svarbiausių priežasčių jūrų skautų prasiplėtimui ir sėkmingam veikimui Detroite.

J. Petrulionio sūnūs išėjus karinę prievolę atlikti, jūrų skautų vienetas padaugėjęs (atsirado jaunieji Jūrų Skautai, Budžiai, mergaičių Jūratės Laivas), keičiantis vadovams, keičiantis tėvų komitetams, be to likęs vienas prekyboje — J. Petrulionis liko tas pats. Visada pasiruošęs patarnauti, padėti ir net atsiprašyti, jei būklas po kokio nors posėdžio dar nesutvarkytas...

Įsisteigus šaulių Kuopai Detroite (pirmuoju pirmininku buvo J. Petrulionis), tuoj buvo sutarta, kad būklą galės naudotis ir šauliai.

komunistų partijos portretas; 1:40 val. Vytautas Strolia - muzika okupanto siekimų tarnyboje; 3:30 val. Vincas Rastenis - Melas, kaip valdymo priemonė; 4:45 val. Pranas Zundė - Kai kurios lietuvių tautos išlikimo problemos. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

* Toronto vyrų kvarteto koncertas prasidės 7:30 val. punktu aliai Webster Manor, 125 E. 11 St., New York City. Savo atsilankymu į koncertą ne tik pasižingsime dainomis, bet taip pat paremsime ir mūsų akademinių jaunimą, kuris stengiasi mūsų visuomenei surengti neeilinio pobūdžio kultūrinius-intelektualinius subvymus. Dalyvausime visi!

bė. Pamilęs karinę drausmę, o labiausiai žirgą, baigęs gimnaziją, lieka kariuomenėje karininku įvairiuose kavalerijos daliniuose iki Antrojo karo.

Jaunystėje buvęs Dr. Basanavičiaus Draugovės skautu Utenos gimnazijoje.

Dabar, nors ir sunkiai uždirbdamas kasdieninę duoną, neturėdamas jokio asmeninio — materialinio intereso, lieka ištikimas savo priesaikai Lietuvos karys. Dabar jau ne kardubet geru darbu ir rūpesčiu tremtinių jaunimui, kovojo — duodamas jam geresnės sąlygas auklėtis lietuviškoje dvasioje.

Jūrų skautų Detroite rūpesčiu suteiktas jam ordinas — Inkaro žymenis yra ne vien nuo jūrų skautų, bet ir nuo Baltijos ir Gabijos Tuntų, nuo daugelio lietuvių organizacijų, kurios visada naudoja J. Petrulionio patarnavimą.

1962 m. vasario 16 d. Baltijos ir Gabijos Tuntų iškilmingoje sueigoje, dalyvaujant Lietuvos atstovui J. Kajeckui, DOC pirmininkui Valatkei ir gausiam tėvų ir svečių būriui, vyr. valt. A. Pesiu perskaičius Jūrų Skautų Skyriaus Vedėjo apdovanojimo raštą, J. pask. J. Baublys trumpai pasveikinęs J. Petrulionį, pakvietė J. Kajecką prisegti ordiną apdovanojamajam.

Jūrų skautai linki J. Petrulionui sveikatos ir kariškos ištvermės.

J. B.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

BOSTON

Akad. Skautų Sąjūdžio metinė šventė įvyks birželio 9 d. Po oficialiosios dalies, pakėlus kandidatus į tikruosius narius, svečias iš Ohio, Oberlino Kolegijos prof. dr. R. Šilbajoris skaitys "Individas, tauta ir valstybė literatūriniu požiūriu". Vakare bus pobūvis.

Balandžio 15 d. ASS susirinkime dalyvavo apie 40 liet. studentų, kuriems dr. J. Girnius kalbėjo apie jaunąją kartą tema "Kartusis kartų dialogas". Diskusijoje įdomiai pasireiškė stud. N. Makaitytė, A. Mučinskas, R. Šležas, P. Žigas (iš Clevelando) ir kt. Pirmininkavo ASS Bostono skyriaus pirm. inž. J. Gimbutas.

ASS STUDIJŲ DIENOS URBANOJE

Gegužės 5-6 dienomis įvyksta ASS studijų dienos Urbanoje. Visa studijų dienų programa vyks universiteto YMCA patalpose, 1001 S. Wright St., Champaign, Ill.

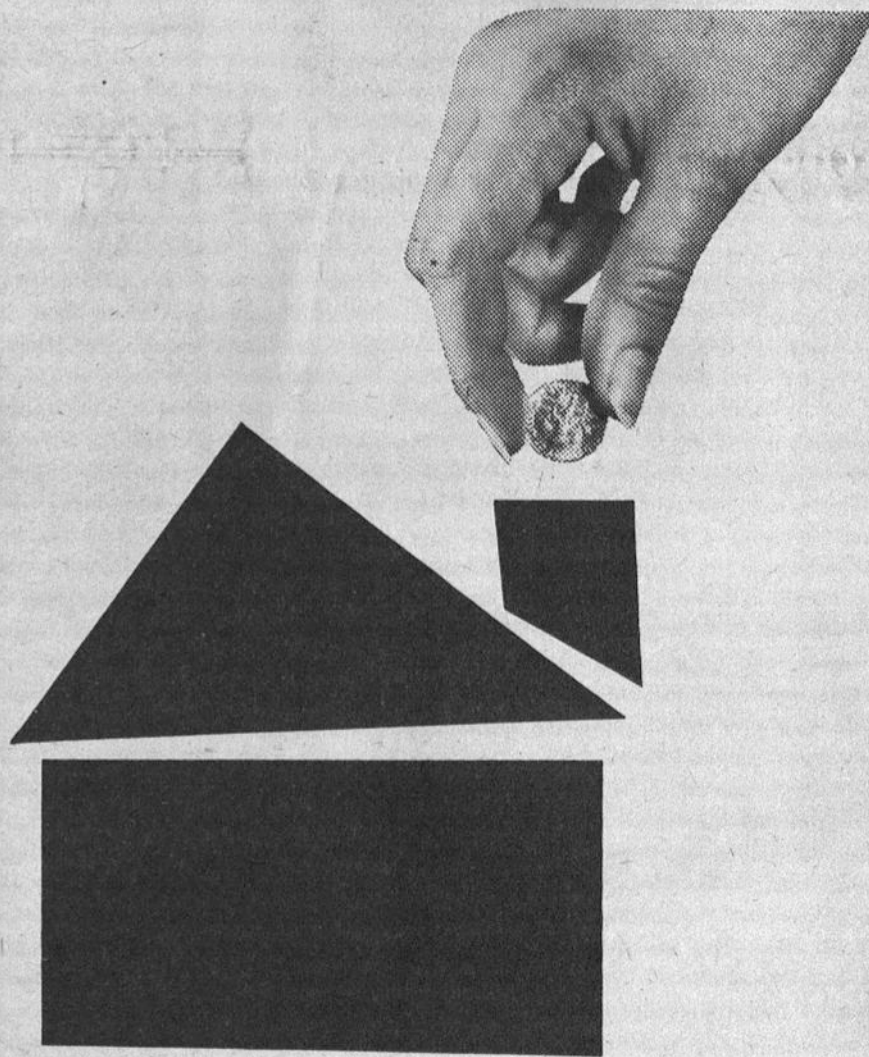
Gegužės 5 d. 11 val. ryto prasidės registracija, o 1:00 val. p. įvyks studijų dienų atidarymas. Paskaitas skaitys:

1:15 inž. J. Miklovas tema "Okupuotos Lietuvos jaunimas", 2:30 dail. A. Kurasas tema "Lietuvių dailės tradicija emigracijoje" ir

4:00 fil. A. Mickevičius praves simpoziumą tema "Organizacijų reikšmė mums". Vakare bus šokiai.

Gegužės 6 d. 1:00 val. seks aktorius K. Veselkos paskaita tema "Teatriniai klausimai" ir studijų dienų uždarymas.

Visi vidurio JAV akademikai skautai ir jų svečiai kviečiami studijų dienose dalyvauti.

Prieš išleidžiant dešimtuką jūsų namo oro vėsinimui... gaukit nemokamai specialistų patarimą iš East Ohio

Išvaizduokite patogumą jūsų namuose! Žiema šiluma... vėsu vasarą, viskas vienoje sistemoje. Gazinė oro vėsinimo sistema didina namų vertę ir priduoja jaukumo... gelbsti jūsų šeimos sveikatai.

East Ohio suteikia nemokamą oro vėsinimo įkainavimą — East Ohio apmokyto personalo nariui apžiūrėjus namą, atsakius į visus klausimus, kokių tik turėsite oro vėsinimo klausimų ir suteikus patarimus visais klausimais, kad užtikrintumėte oro vėsinimo produktyvumą.

East Ohio pataria pataisyti vėsinimo vienetą — kad užtikrintumėte produktyvumą, ekonomišką veikimą ir maksimumą patogumo, East Ohio rekomenduos gaminį oro vėsinimo vienetą, kuris atitiks jūsų namo reikalavimus.

East Ohio sutvarko finansavimą — East Ohio finansuos pilną instaliaciją ir sutvarkys tvarkingo kontraktoriaus patarnavimus. Įmokėti nereikalaujama, penkiems metams išsimokėjimui. Ir East Ohio sujungs jūsų gazo sąskaitą su tais mokėjimais už mažiausius nuosimčius.

East Ohio siūlo pilną aptarnavimą — East Ohio prityrę oro vėsinimų specialistai, kuriuos galite išsukti 24 valandas į dieną, sutvarkys jūsų gaminį oro vėsinimo aparatą nemokamai per vienerius metus. Po to, aptarnavimas duodamas nominaline kaina.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

COOL YOUR HOME WITH CONFIDENCE
MAIL THIS COUPON TODAY

The East Ohio Gas Company, Dept. AC-2
1717 East Ninth Street
Cleveland 14, Ohio

I am interested in gas air conditioning. Please have your representative call on me.
My home is _____ years old. ☐ I am building.

Name _____

Address _____

Phone _____

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

GEGUŽĖS 12 d., Clevelande

SLOVENIAN AUDITORIUM, 6417 ST. CLAIR AVE.

DIRVOS PAVASARINIAME KONCERTE - VAKARE

SCENOS DARBUOTOJŲ SĄJUNGOS
CHICAGOS SKYRIUS

vaidins

SOFIJOS ČIURLIONIENĖS 4-rių veiksmų pasaką

DVYLIIKA BROLIŲ JUODVARNIAIS LAKSČIUSIŲ

Dvylika brolių juodvarniais laksčiusių IV veiksmo scena.

V. Noreikos nuotrauka

Režisuoja ZITA KEVALAITYTĖ-VISOCKIENĖ

VAIDINA: Albertas Stočkus, Alė Kėželienė, Vidmantas Rapšys, Tomas Leonas, Mindaugas Balčiauskas, Emilija Gepnerienė, Alfonsas Brinka, Algimantas Dikinis, Rimas Vaičaitis, Julija Cijūnelienė, Vacys Petrauskas, Stasys Bernatavičius, Juozas Raudonis, Elena Petrokaitė-Rukūžienė, Jonas Ilčiukas, Rūta Nainytė, Marytė Narušytė ir Nikodemus Micus.

Jaunimą vaidina ir šoka Jaunimo Centro Studentų Ansamblis,
vadovaujamas Leokadijos Braždienės.

Dekoracijos dail. Viktoro Petravičiaus

Po vaidinimo šokiai, grojant Clevelando neolituonų orkestrui.

Veiks turtingas bufetas ir bus kitokių staigmenų.

Bilietai nuo \$3.00 iki \$1.00 jau gaunami Dirvoje.

Vaidinimo pradžia 6 val. 30 min.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Clevelando Lietuvių Demokratų Klubas balandžio 27 d. sušaukta prie rinkimų susirinkime išklaušė J. DeRichter-Deraičio pranešimą.

Susirinkime buvo iškelta svarba aktyviai jungtis į lietuvių kandidatų (J. Mull-Muliolio ir J. DeRichter-Deraičio) išrinkimą, o parama reikalinga jau dabar, pirmuosiuose rinkimuose.

Visi lietuviai turėtų atkreipti didesnę dėmesį į rinkimus, tuo labiau, kai juose kandidatuoja gerai pažįstami ir verti dėmesio kandidatai.

• Šį sekmadienį, gegužės 6 d., 7 val. vak. Cleveland Music School Settlement salėje, 11125 Magnolia Dr., įvyks Birutės Smetonienės lietuvių mokinių koncertas. Lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti. Įėjimas laisvas.

• Clevelando lietuvių garbės reikalas, kad vykdomas šiais metais Lithuanian Village šerų platinimo vėjus pasibaigtų pasisekimu. Prisidėkim visi!

Pereitą šeštadienį Clevelande su dideliu pasisekimu praėjus Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos vakaras, kuriame mokyklos mokiniai, Čiurlionio ansamblio moterų choras ir kanklių orkestras išpildė meninę programą. Nuotraukoje publika koncerto metu.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Visi lietuviai maloniai kviečiami į Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos, Clevelande,

VAKARŲ KONCERTŲ.

1962 m. gegužės mėn. 5 d., 7 val. vak.

Naujosios parapijos salėje.

Stasė Klimaitė-Pautienienė, sopranas.

PROGRAMOJE:

Lietuviškų dainų recitalis, išpildo

Stasė Klimaitė-Pautienienė sopranas.

Akompanuoja: Genovaitė Karsokienė.

Po recitalio šokiai, grojant NEOLITHUANŲ orkestrui.

Atžymėjimas sportuojančio jaunimo, dalyvaujančio stalo teniso ir tinklinio žaidynėse — Clevelande.

Veiks turtingas bufetas.

Mokyklos Tėvų Komitetas

Jaunosios kanklininkės su vadove O. Mikulskiene.

V. Pliodžinsko nuotrauka

SVARBUS PRANEŠIMAS SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ SIUNTEJAMS

Lietuvių Prekybos Namai, norėdami geriau patarnauti savo klientams, kurie naudojasi mūsų patarnavimais siunčiant siuntinius savo artimiesiems į Lietuvą, skelbia gegužės mėn. atpiginimų mėnesiu. Laiką gegužės mėnesio mes atpiginame medžiagas ir kitus dalykus, siunčiamus į Lietuvą, nuo 10 iki 25%. Atpiginimus mums yra pažadėjusi ir Salamander bendrovės batų krautuvė už siunčiamus į Lietuvą batus ir kojines.

Kviečiame visus tais atpiginimais pasinaudoti jau dabar, nors siuntinį numatytumėt siųsti ir vėliau. Siųsdami siuntinius per mus, jūs ne tik paremsite lietuvišką įmonę, bet ir sutaupsite sau laiko ir pinigų.

Laukiame jūsų atsilankymo.

PARDUODAMAS NAMAS

2-jų šeimų, 5 kambarių viršų ir apačioj, gerame stovyje, nauji įrengimai. Jus galite pamatyti šį gerą pirkinį greitai pirkimui Korman prie E. 79 St.

Copeland Realty
KE 1-5190

HEARING AIDS

VISKAS AUSYJE - \$99.50
Skambinkite MA 1-0440
arba rasykite
ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave

• Lietuvių Prekybos Namai, turį savo patalpas Dirvos namuose, skelbia papiginimus laike gegužės mėn. Smulkiau apie papiginimus prašome žiūrėti šiame puslapy dedamą jų skelbimą.

• Lietuvos partizanų kovų dainos, išleistos Lietuvos Nepriklausomybės Fondo, jau gautos iš rišvlos. Clevelande jas galima gauti pas Vytautą Stuogį — 1198 East 84 St., tel. SW 5-4676; Marijų Blyną — 6823 Bayliss Ave., telef. 361-8165; Vlada Ramanauską — 18310 Marcella Rd., telef. IV 1-6700 ir Dirvoje.

• George V. Woodling, kandidatas į Lieutenant Governor. Šioms pareigoms turi atitinkamo patyrimo. Išsilavinęs, patikimas. Mr. Woodling yra sėkmingas biznierių, gerai žinomas advokatas ir buvęs State Representative. Jis kandidatuoja į šią vietą 1962 m. gegužės 8 d. Republican Primary rinkimuose.

• Henry T. Dombrowski, kandidatas į State Representatives. Prekybininkas, jau daug metų turi savo Super Market. Žmonių labai mėgstamas ir turįs visas kvalifikacijas būti State Representative. Mr. Dombrowski pasižada nuosirdžiai tarnauti žmonėms Clevelande ir Cuyahoga apskrityje. Kandidatuoja į šią vietą 1962 m. gegužės 8 d. Democratic Primary rinkimuose.

• Viengungis ieško kambario su virtuve. Skambinti nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak. telefonu MU 1-6509.
(50, 51)

Kas Dirvos neskaito
— daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

KAS IR KUR?

• **Dirvos bendradarbių klubo** ruošiamame spaudoje baliuje gros "Balkan Strings" orkestras, žinomas iš WGN-TV 9 televizijos stoties, grojantis "International Cafe" programoje. Orkestras yra išleides savo plokštelių ir yra dalyvavęs muzikos festivaliuose Chicagoje, Detroito, Toronte ir kt.

• **Pasaulio Lietuvių Archyvas**, anksčiau prisiglaudęs Šv. Kazimiero seserų vienuolynui priklausančiose patalpose, dabar, prireikus tų patalpų vienuolyno reikalams, persikėlė į naujas patalpas: 2655 West 69th Street, Chicago 29; Illinois. Tel. 776-1275.

• **Putnamo moksleivės**, studentės ir Bostono studentai ateitininkai kviečia visus į savo metinę šventę gegužės 6 d. Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje. Iškilmės prasidės 8 val. pamaldomis. Vakare pasilinksminimas. Susirinkime pasikaitę skaitys A. Barzdukas.

• **Inž. chem. R. Šiaudikis**, gyvenęs Venezueloje, šiomis dienomis lankėsi Chicagoje ir susitvarkė savo imigracijos dokumentus — R.

šiaudikis numato įsikurti Chicagoje, kur turi tiek draugų ir pažįstamų. R. Šiaudikis yra korp. Neo-Lithuania filisteris.

• **Iš Europos atvyksta 23 lietuviai tremtiniai**, gegužės 16 d. Iš Vokietijos į New Yorką atskrenda A. Ilginio 10 asmenų šeima, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Ilginių šeimą globoti apsiėmė Balfo direktorius kun. V. Martinkus. Kita gausi Dudėnų šeima (tėvai ir 11 vaikučių) atvyksta iš Prancūzijos. Juos sutiko globoti ir įkurdinti P. Lengvinas, kuris turi savo vasarvietę netoli Chicago.

PRANESIMAS NEOLITHUANAMS

Šių metų gegužės mėn. 19 d. Detroito neolithuanai švenčia 39 metų Korporacijos sukaktuves. Korp! Vyr. Valdyba ragina neolithuanus iš įvairių vietovių gausiai dalyvauti šioje šventėje.

Ta pačia proga yra kviečiamas Detroito visų korp. padalinių valdybų posėdis aktualiems korporacijos reikalams aptarti. Padalinių valdybos arba jų atstovai, atvykę į Detroitą, užsiregistruoja pas kol. J. Gaižutį.

Lietuvos pasiuntinybėj Washingtone į murgučių pobūvį atsilankiusiai Valstybės Sekretoriaus Dean Rusk žmonai O. Kajackienė duoda išmargintą lietuvišką margutį. Kairėje stovi O. Vitėnienė. Dešinėje: E. Jurgėlienė, S. Steel (Mikučiūtė iš Chicago). Toliau matyti E. Jurgėlaitė, Michelevičienė, kun. dr. Jatulis (iš Romos) ir inž. P. Zundė. *Aldos nuotrauka*

Losangelietė inžinierė ŽIBUTĖ BALSYTE ir chicagietis daktaras BRINKIS sutuoktuvų dieną jaunosios tėvelių namuose Los Angeles. *L. Kančausko nuotrauka*

KAZYS S. KARPIUS, ilgametis Dirvos redaktorius ir tautinės srovės veikėjas, artimai ir dabar gyvenęs Dirvos ir Vilties draugijos rūpesčiais, užsigulėjusį jam skolą 500 dolerių sumoje pavertė įnašu Vilties draugijai. Toks K.S. Karpiaus dėmesys priimamas gilia padėka ne tik Vilties draugijos valdybos, bet turėtų būti gražiu paskatinimu ir pavyzdžiu visiems, kuriems dar rūpi savojo laikraščio ateitis. *Vyt. Gedgaudo nuotrauka*

Velbasio baletas Chicagoje

Turbūt niekur kitur nesijaučia toks stiprus ir gyvas lietuviškas judėjimas, kaip Chicagoje. Čia jaunimas turi daug progų ir galimybių lavintis muzikoje, dainoje, šokyje, vaidyboje. Tų darbų vargai ir laimėjimai yra priimta ženklinanti minėjimai, pasirodymais. Prie tokių pasirodymų priklauso ir S. Velbasio baletų studija Chicagoje, veikianti jau 12 metų, turėjusi visą eilę didesnių ir mažesnių pasirodymų JAV ir Kanadoje ir lietuvių jaunimo tarpe įleidusi gražias ir gajas šaknis.

Baletų studijos vedėjas Simonas Velbasis toje srityje ne naujokas. Jį prisimename iš nepriklausomybės laikų Kaune, jį matėm Vokietijoje tremties metu, jį stebime stipriai besireiškiantį Dėdės Samo žemėje. S. Velbasis atstovauja klasikinį baletą, kur pirštų galiukais stebiamasi aukščiau nuo žemės į pasakų grožio pasaulį.

Šį sekmadienį, gegužės 6 d. 4

v.p.p. Jaunimo Centro salėje Chicagoje įvyks Studijos pasirodymas, kur programoje pagrindą sudaro "Copelija", dalyvaujant šokėjom Aurelijai Genčiauskaitei, Daivai Geštautaitei ir kt. Beto, dalyvaujant visam studijos sąstatui bus atlikti šie šokiai: Gėlių valsas - Čaikovskio, "Žirgelių polka" - Bertolio, "Drugečių šokis" - Kalvaičio ir eilė kitų.

"Copelija" Lietuvos Valstybės Teatro scenoje buvo pastatyta 1925 metais kur šokėjų ir vaidintojų sąstata dalyvavo ir baletmeisteris S. Velbasis, dabartinis Chicagoje liet. baletų studijos vedėjas ir mokytojas.

Dvylikos metų nelengvo, bet ryžtingo, darbo bėgyje Simo Velbasio studija išrėžė gražią pradalę lietuviškojo jaunimo baruose. Jojo darbo vaisius pamatysime sukaktuviniam spektaklyje gegužės 6 d. 4 v. p.p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Pov. Dirkis

S. Velbasio baletų studijos mokiniai.

• **JAV Liet. Bendruomenės Tarybos** sesija šaukiama 1962 birželio 2-3 d. Clevelande Čiurlionio ansamblio namuose. Darbotvarkė — pranešimai organizaciniais LB klausimais, taip pat pasisakymai gyvenamojo mato reikalais.

• **Margutis** — Chicagoje leidžiamas žurnalas, pasirodė su pavasarinio — balandžio mėn. — numeriu, kuriame, be aktualių pasisakymų visuomeniniais klausimais, daug vietos skiriama ir mūsų kultūros reikalams.

Šiame numeryje Vytautas Meškauskas, klausdamas "Quo vadis, išeivija", kelia mintį, kad turėtume mažiau dėmesio kreipti į priaugančios kartos lietuviškumą, o daugiau sujudinti tuos, kurie tebesijaučia esą čia svetimi.

Antanas Gustaitis straipsnyje "Vieton panegirikos", gustaitiška šypsena grįžta į seną pažintį su Stasiu Pilka, ką tik atšventusiu 40-ties metų sceninio darbo sukaktį.

Idomus pasikalbėjimas su Algirdu Landsbergiu, vienu pasirodžiusios lietuvių poezijos antologijos anglų kalba (The Green Oak) redaktorium.

Vytauto Igno dailės charakteristika, jo ruošiamos dailės parodos Chicagoje gegužės mėn. 5-20 dienomis praga.

Nuaidėjusius Aidos spektaklius savo įžvalgia plunksna apibūdina V. Meškauskas.

• **Karys** — pasaulio lietuvių karių-veteranų mėnesinis žurnalas, savo balandžio mėn. (4 nr.) plačiai, net dviem pulk. A. Rėklaičio straipsniais, supažindina skaitytojus su **Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovė** o r g a n izaciniais bruožais, nuveiktais darbais ir ateities užsimojimais.

Ramovėnai, kaip žinia, uoliai ruošiasi savo organizacijos dešimtmečiui paminėti (gegužės 26 ir 27 dienomis Chicagoje).

Petras Butėnas kruopščiai, su gausiais pavyzdžiais atremia sovietų istorines falsifikacijas, paskelbtas Lietuvos TSR istorijos I tome.

Pranas Mačiulis suteikia prisiminimų pluoštą iš pirmųjų 2-jo pėstininkų pulko kovų.

Šalia beletristinių įtarų, žurnale apstu informacinės medžiagos mūsų karių gyvenimo.

• **Petras Ulėnas**, Brooklyn, mokėdamas už Dirvą, prisistuntė ir \$5.00 auką.

AKADEMINIS JAUNIMAS

Dr. Petras Avižonis, dr. Vytauto Avižonio sūnus, gavo filosofijos daktaro laipsnį.

Petras baigė Duke universitetą North Carolina, 1957 m., Bachelor of Science laipsniu fizinėje chemijoje. Po to lankė Delavare universitetą ir 1959 m. jam buvo suteiktas Master of Science laipsnis, o dabar po ilgų cheminių tyrimų pripažintas Doctor of Philosophy laipsnis.

Keli mokslieki leidiniai buvo atspausdinę straipsnius apie jo tyrimus ir išradimus.

Šalia studijų Petras Avižonis aktyviai reikšėsi ir lietuvių akademinio jaunimo eilėse, kurį laiką sėkmingai vadovaudamas New Yorko Jūrų skautams. Šiuo metu jis atlieka karinę prievolę New Mexico, Air Force Base. Petras yra vedęs Liudą Jucėnaitę iš Hartfordo, taip pat chemikę, neseniai įgijusią Master of Science laipsnį ir jie augina dukrelę vardu Vilią-Neris, laikinai įsikūrę Wilmington, Delaware, kur žinomas akių specialistas dr. V. Avižonis turi savo kabinetą.

KUR ATOSTOGAUTI?

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiajame, savo pušynais ir šiltais jūros vandenų pliažais Cape Cod kurorte vienoje iš gražiausių lietuviškų vasarviečių — Jansonų viloje AUDRONĖ (87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. Tel. GA 8-8425).

Vila Audronė ir atskiras namelis Audrutė šiemet dar padidinta ir svečių patogumui patobulinta atidaroma birželio mėn. 16 dieną. Iš anksto kreiptis: Dr. E. Jansonas, 89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass.

DIRVOS SPAUDOS BALIUS CHICAGOJE

ŠI ŠEŠTADIENI, GEGUŽĖS 5 D. WESTERN BALLROOM SALĖJE

3504 S. Western Avenue

RUOŠIA NESENIAI SUSIORGANIZAVĘS DIRVOS BENDRADARBIŲ KLUBAS.

PRADŽIA 8 VAL. VAK.

ĮVAIRI MENINĖ PROGRAMA, ŠOKIAMS GROS GERAS ORKESTRAS IR VEIKS TURTINGAS BUFETAS.

Staliukus prašoma iš anksto užsisakyti telefonais pas šiuos klubo narius:

V. A. RAČKAUSKAS — TO 3-5864,

R. MIEŽELIS — 839-6980,

M. VALIUKĖNAS — LA 3-9288 (nuo 1 iki 3 v. p. p.)

